

STEFANO BENNI
TATLI HAYAT

Çeviri: Özge Parlak Temel

Istituto Italiano di Cultura
Ankara
İtalyan Kültür Merkezi

Ankara İtalyan Kültür Merkezi katkılarıyla basılmıştır.

TATLI HAYAT

Margherita Dolcevita

Efil Çeviri Okulu Dizisi: 6

Genel Yayın Nu.: 173

ISBN: 978-605-4579-41-9

1. Basım Temmuz 2013

EFLATUN Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım ve Tic. Ltd. Şti.©2013

Efil©2013

Bu kitabın tüm hakları saklıdır.

Herhangi bir şekil ya da yöntemle çoğaltılamaz.

Sertifika Nu.: 12131

Efil Çeviri Okulu Koordinatörü: Prof. Dr. Necdet Adabağ

Efil Çeviri Okulu İtalyan Dili Koordinatörü: Prof. Dr. Nevin Özkan

Sayfa ve Kapak Tasarımı: Türkan Sarı

Redaksiyon: Deniz Göksel

Baskı ve Cilt: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.

Tel: (+90) 312 394 55 90

Sertifika Nu.: 13987

EFİL YAYINEVİ

EFLATUN Basım Dağıtım Yayıncılık Dan. Yat. ve Tic. Ltd. Şti.

Reşit Galip Caddesi 25/4 GOP, Çankaya/Ankara, Türkiye

Tel : (+90) 312 442 52 10

GSM : (+90) 541 232 00 96

Faks : (+90) 312 442 52 12

www.efilyayinevi.com

*Pencereden içeri dolan güneş ışığındaki havada,
Bazen hayatın izlerini görürüz
Ve ona toz adını veririz.*

*Dünya kendi içinde dörde ayrılır:
Çikolatayı ekmeksiz yiyenler,
Çikolatayı ekmeğe sürmeden yiyemeyenler,
Çikolatası olmayanlar,
Ekmeği olmayanlar.*

(Büyükbaba Sokrates'in özlü sözlerinden)

SUNUŞ

Çağdaş İtalyan Edebiyatı'nın en renkli temsilcilerinden biri olan Stefano Benni, günümüz dünyasında sık sık karşılaştığımız, bireyi hiçe sayan ve insan-doğa uyumunun gerekliliğini adeta red eden tutum karşısında sessiz kalmaktansa, okuyucunun 'kıssadan hisse' çıkarabileceği biçimde, güncel sorunları gazete yazılarında, televizyon programlarında, öykü ve romanlarında yansıtır.

Kullandığı dil, kendine özgüdür. Benni, sözcükler, hatta kimi zaman kişiye özel isimler yaratmada ustadır. 'Margherita Dolcevita' bunun en iyi örneğidir: Papatya Tatlı hayat.

Ondörtbuçuk yaşında kalp hastası bu genç kız aracılığıyla yazar, doğaya verilen tahribatı ve insanın doğadan gün be gün uzaklaşmasını çarpıcı örneklerle gözler önüne serer.

Sorun evrenseldir, sadece İtalya'ya ait değildir. Margherita'nın manevi değerlerden yoksun ve doğaya durmadan zarar veren komşuları, ne yazık ki hepimize tanıdık gelecektir.

Güncel sorunlara değinen ve çevreci bir bakış açısıyla gözlemlerini kaleme alan Stefano Benni, İtalya'da sevilen bir yazardır. Umarız Ülkemizde de beğeni kazanır. Bu çevreye duyarlı humanist yazarı Türk okuru ile buluşturan çevirmen Özge Parlak Temel'e ve Efil Yayınevi'ne teşekkürlerimi sunarım.

Nevin Özkan

ÖNSÖZ

İnsanı evrendeki en yüce varlık kabul eden toplumlarda ekolojik benliğin oluşmasında ve doğadaki diğer canlıların yaşam hakkına saygı gösterme gerekliliğinin yayılmasında kitapların hiç kuşkusuz çok büyük bir payı vardır. İtalyan edebiyatında birçok yazar eserlerinde, doğa ile insan arasındaki iletişimin şiiirselliğini kaybetmemesi gerektiğini vurgulamaktadır. İnsanın doğa ile ilişkisindeki dengenin bozulmasının toplumdaki iletişimin de bozulmasına yol açacağını savunan ve edebiyatın insan ve doğayı bütünleştirici gücünden faydalanan bu yazarlardan biri de Stefano Benni'dir. Birçok eleştirmence İtalyan taşlama sanatının dehası olarak kabul edilen yazar, gazeteci ve şair Benni, "Panorama", "Repubblica", "Manifesto", "Espresso" ve "MicroMega" gibi çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanan yazılarıyla, özellikle son yıllarda İtalya'da ve tüm dünyada iyice belirginleşen kültürel değişimleri; yozlaşmayı; yok olmakta olan doğanın yardım çığılıklarını, kendi deyimiyle "ilahi bir armağan" olarak kabul ettiği mizah gücüyle sayısız insana aktarabilmektedir.

Yazarın günümüz toplumunda göze çarpan olumsuzlukları kinayeli bir biçimde gün yüzüne çıkarması; geniş hayal gücü ve olaylara olan mizahi yaklaşımı, eserlerinde birbirinden ilginç kahramanların ve olayların ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Benni, eserlerindeki fantastik kahramanlar ve olaylar aracılığıyla politikacıları, din adamlarını, milyarderleri ve İtalyan toplumunu, taşlama sanatının inceliklerini kullanmak suretiyle, keskin bir dille eleştirir.

İnsanoğlunun kaderinin dünyanın kaderinden ayrılmayacağı düşüncesi çerçevesinde insan merkezci olmayan bir hümanizmle yazılarına yön veren yazar, 2005 yılında kaleme aldığı “Margherita Dolcevita Tatlı Hayat” adlı eseriyle insanoğlunun materyalizme gittikçe artan bir tutkuyla nasıl bağlandığını ve zamanla aşırı tüketimin nasıl tutsağı haline geldiğini ironik bir dille aktarmakta ve tüm bunların sonucunda, doğada ve toplumsal yapıda oluşan derin tahribatı gün ışığına çıkarmaktadır. Hayal dünyası ve gerçeğin iç içe geçtiği bu eser, Margherita Dolcevita adında, ondört buçuk yaşında neşeli ve hayat dolu bir kızın tüketim çılgınlığına karşı verdiği savaşın hikâyesini konu edinmektedir. İnsanlar tarafından henüz kirletilmemiş, kırsal bir bölgede yaşayan Margherita, birçok yaşının aksine, etrafını saran doğal çevrenin sonsuz büyüyle, evinin önündeki küçük ormandaki doğal yaşamın her ayrıntısıyla yakından ilgilenmektedir. Gökyüzündeki her bir yıldız birbirinden değişik isimler veren ve uykuya dalmadan önce her gün mutlaka gökyüzünü ve onun sonsuz boşluğunu seyreden Margherita, okuldan arta kalan vaktinin çoğunu yaşadığı bölgedeki - kahramanın kendi deyimiyle - “engin” çalılıkta, kimi zaman ağustos böceklerinin şarkılarını dinleyerek, kimi zamansa hayalet arkadaşı Toz Kız ile konuşarak geçirmektedir. Benni’nin ifadesiyle “tıpkı bir mucize gibi aniden ortaya çıkan” ve oldukça trajik bir hikâyenin başkahramanı olan Toz Kız, doğaya saygı duymayan her kim olursa, ondan intikam almak için kendi kendine söz vermiş küçük bir kızın hayaletidir.

Margherita, tıpkı her çocuk gibi güç kavramından uzak olan ve Stefano Benni’nin deyimiyle “her zaman haklı olan” korkan “farklı” biri olarak okuyucunun karşısına çıkmaktadır. Kalbindeki ritim bozukluğu ona farklı bir derinlik ve farklı bir bilinç kazandırmıştır. Margherita, Benni’nin bir-

çok kahramanı gibi, etrafını saran doğanın farkındadır ve gün geçtikçe daha da tehditkâr boyutlara ulaşan “ilerlemenin” faturasını o da ödemektedir.

Stefano Benni, eserinde şiiri, sosyal sorumluluğu ve ironiyi harmanlamakta ve okuyucuyu çağımızın önemli gerçeklerinden biri üzerine düşünmeye teşvik etmektedir: tüketim çılgınlığı. Margherita'nın fantastik dünyasından yola çıkan yazar, insanoğlunun materyalist tutkuları ve aşırı tüketime olan eğilimi sonucu toplumda iyiden iyiye belirginleşen yozlaşmayı ve giderek daha da ciddi boyutlara ulaşan doğadaki bozulmayı gözler önüne sermektedir. Eserde sözü edilen Del Bene ailesi üyeleri, etraflarını saran doğal çevrenin kendi varlıklarını devam ettirebilmek için ne denli büyük önem taşıdığı gerçeğini göz ardı etmekte, böylece kendileriyle birlikte ekosistemin parçalarını oluşturan diğer canlı varlıkları da cezalandırmaktadırlar. Yazarın söz konusu eserinde ironi ve alaycılık yüklü satırlarla dile getirdiği üzere, insanoğlunun doğal çevreye uyguladığı müdahaleler, etkileri yüzyıllarca sürebilecek yıkıcı sonuçları da beraberinde getirmektedir. Birçok kişi gibi Margherita da, Benni'nin bir anlamda İtalyan toplumuna ayna tuttuğu Del Bene ailesinden ve siyah küpün getirdiği yeniliklerden kimi zaman etkilendiğini itiraf eder. Ancak, doğanın ve tüm dünyanın en açgözlü işgalcilerinden olan Del Bene'lerin bu aldatici cazibesinin büyüsünden uzaklaşmak gerektiğinin de farkındadır. Toplumun diğer bireylerinin aksine, yenilikler karşısında hipnotize olmayan ve teknolojiyle donatılmış “steril” bir yaşam uğruna doğanın ötekileştirilmesini kabul etmeyen Margherita'nın sahip olduğu bu bilinci, yazarın aslında genç kuşaklarda görmeyi arzuladığı çevre bilincinin iz düşümü olarak tanımlamak mümkündür.

Stefano Benni, birçok romanında olduğu gibi “Margherita Dolcevita Tatlıhayat” adlı eserinde de mizahi bir dil kul-

lanmayı tercih etmiştir. Kelime oyunlarına eserlerinde sık sık yer veren Benni, birçok eleştirmene göre dili kullanmadaki özgün tarzıyla çağdaş İtalyan yazarlar arasında önemli bir yere sahiptir. Yazar, kariyerine başladığı ilk yıllardan itibaren, olağanüstü mizah gücünden faydalanarak okuyuculara asıl düşüncelerini komik ve etkili bir dille aktarabilme yeteneğini keşfetmiştir. Böylece, sahip olduğu mizah gücü Benni için zamanla, gerçekleri dile getirmek için bir araç niteliği kazanmaya başlamıştır. Eleştirmenlere göre de yazar, mizah ve ironi aracılığıyla yazı gücünün tüm niteliklerini ortaya koymakta, bu yolla toplumsal ve politik olaylardan bahsettiği, çevre felaketlerine dikkat çektiği eserleriyle birçok insana ulaşabilmektedir. Günümüzde yaptığı söyleşilerde kendini önce mizah ustası, daha sonra yazar olarak hissettiğini belirten Benni, taşlama edebiyatının zamana karşı dayanıklı olduğunu, bu yöntemle geçmişte yaşanan korkunç olayları resmi bir arşivden çok daha iyi bir şekilde insanlara aktarabildiğini vurgulamaktadır. Yazara göre, yaşadığımız önemli sorunları hızla unutma alışkanlığına sahip olduğumuz günümüz dünyasında mizah gücü büyük önem taşımaktadır: çünkü mizah, insan bilincinde iz bırakmaktadır.

Edebiyatçı ve eleştirmen Alfio Squillaci'nin yazılarında sık sık belirttiği üzere, İtalyan edebiyatında Stefano Benni gibi çok az sayıda yazar mizah anlayışıyla "zihnimizi" güldürmeyi başarmaktadır. Birçok edebiyatçının da doğruladığı üzere her şeyden önce onun mizah anlayışını taklitten, alaycılıktan, gerçeği gizleyen karnaval maskesi niteliğindeki komedyen yazarlardan ve abartıdan oldukça farklı bir yere koymak gerekmektedir.

Benni'nin eserlerinde kullandığı zengin dilin sürekli gelişim içerisinde olduğunu söylemek mümkündür. Hikâyelerde anlatılan olaylara farklı bir değer ve farklı bir boyut ka-

zandıran bu büyüleyici dil, hayal gücü ve gerçeğin birbirine ne kadar yakın iki kavram olduğunu gün yüzüne çıkarması açısından büyük önem taşımaktadır. “Margherita Dolcevitata Tatlıhayat” adlı eserdeki “kurmaca sözlük”, “gürtoksil”, “köpektürlerikataloğu” gibi ifadeler de yazarın geniş hayal gücünü ve dili kullanmadaki ustalığını kanıtlar niteliktedir.

Bilindiği gibi, doğanın insanın ellerinde yavaş yavaş yok olduğu son günlerde, doğayla ve doğaya ait tüm kaynaklarla yeni bir iletişim şekli geliştirmek zorunlu hale gelmiştir. Doğanın, içinde bulunduğu bu çöküşten kurtuluşu, insanı değil, insanın bir parçası olduğu doğal çevreyi ön planda tutarak yaşam tarzımızı şekillendirmekle ve doğayı sevip ona saygı duymayı öğreten kitaplarla mümkün olacaktır. İtalyan yazar Stefano Benni'nin de birçok söyleşisinde vurguladığı üzere, insanoğlunun mutluluğu onun doğayla olan ilişkisiyle doğrudan ilgilidir. Bir kartal için doğal çevre, binlerce hektar dağlık, çalılık ve ormanlık alan; bir bitki içinse bir bahçenin bol topraklı bir köşesi anlamına gelirken, bir insan için doğal çevre, kutuplardan Amazon ormanlarına, Alpler'deki çam ormanlarından gökyüzündeki bulutlara kadar her şey demektir. Tüm gezen, bizim korumamız ve kurtarmamız gereken, ama her şeyden önce tanımamız gereken yaşam alanımızdır. Bu bağlamda edebi eserlerin, dünyayı sevmeyi ve ona saygı duymayı öğretecek bilgilerin gelecek kuşaklara aktarılması için oldukça önemli araçlar olduğunu söylemek mümkündür. Benni'nin sık sık altını çizdiği üzere, sadece edebiyatın farklılıklar ve çok yönlülükleri ortaya koyma, anlam ve bağ üretme, sinerji yaratma, eğitim ve bilinç geliştirme gücü vardır: sözü edilen bu eğitimin odak noktası, yazara göre hiç şüphesiz barışın ve çevre bilincinin yerleştirilmesi olmalıdır.

Özge Parlak Temel

1.

YILDIZLARIN ORTADAN KAYBOLUŐU

Uyumaya gittiğimde artık yıldızlar görünmüyordu. Pencere camını iyice temizledim, ancak nafile! Hepsi gözden kaybolmuştu. Sirio, Venere, Carmilla ve Altazor ortada yoktu. Hatta Mab, Zelda, Bacbuc, Dandelion ile Hindi takımyıldızı ve Lennon Haçı da.

Bu yıldızlardan bazılarının gerçekte var olmadığını söylemenize gerek yok! Onlara bu isimleri veren zaten benim. Böylece herkesin, özellikle de benim gibi hayalperest bir kızın, nesnelere sadece sözlük isimleriyle değil, aynı zamanda kurmaca bir sözlüğün isimleriyle de yani kurgulanmış ya da seçilmiş bir isimle de seslenebilme konusundaki hakkını savunuyorum. Aslında bunu zaten herkes yapıyor. Ailem bana Margherita ismini uygun görmüş, ama ben Maga ya da Maghetta diye çağrılmayı seviyorum. Okul arkadaşlarım, pek de zayıf olmadığım gerçeğini ironik bir şekilde vurgulayarak, bazen bana Mega-Rita derler; hafiften alzheimer olan büyükbabam, bana Margheritina ya da kimi zaman Mariella, Marisella veya kız kardeşinin ismi olan Venusta diye seslenir. Ama özellikle neşeli olduğumda bana “Margherita Dolcevita”* der.

Önünden her geçişimde, bisikletimin frenlerine asıldığım trafik polisi bana, Yavaşolmargh diye hitap ederdi. Öğ-

* İtalyanca “Papatya Tatlı hayat” anlamına gelmektedir. (ç.n.)

retmenlerim ise Heysenoradakisessizol diye. İlk aşkım ve aynı zamanda da son aşkım, bana Minnie derdi. Amcası ve yengesiyle birlikte yaşar, hayata Disneyland gözlüklerinin ardından bakardı. O yıllarda ikimizin de dış telleri vardı ve öpüşürken çıkardığımız sesler *İlyada Destanı*'ndaki* düello-ları anımsatırdı. Şimdi o anları bile özleyorum. 14 buçuk yaşındayken de bazı şeyleri özlemle anabilirsiniz. Henüz çok mu erken dersiniz? Peki ya on beşimde ölürsem?

Her neyse, yıldızlardan bahsediyordum. İşin garip tarafı, köpeğim Pisolo'yu** altmışıncı mini işeme seansı için, biraz önce dışarıya çıkardığımda, gökyüzü oldukça açık görünüyordu.

O halde yıldızların gözden kaybolmasına neden olan şey bulutlar değildi. Pencereyi açtım ve daha bir saat kadar önce çayırların ve ağaçların olduğu yere, sinema ekranı gibi, kırk-elli metrelik, devasa bir tabela dikilmiş olduğunu gördüm, üzerinde şöyle yazıyordu:

ÇALIŞMA VAR

Yıldızları bile örtecek kadar devasa bir tabelaydı. Kendi kendime, burada ne işler dönüyor diye sordum.

İlkbahardaki bir kaplumbağa gibi kafamı pencereden uzatıp aşağı baktım ve dışarıda çeşit çeşit bir sürü kamyon olduğunu gördüm. Araçlardan cam levhalar, borular ve çimento blokları ile lavabolar ve duvar karoları indiriyorlardı. İşte o zaman kafama her şey dank etti.

Uzun zamandır birilerinin evimizin yanındaki arsayı satın aldığını ve buraya bir ev yaptıracaklarını biliyorduk.

İnanılmaz heyecanlanmıştım; annemi, büyükbabamı ya da erkek kardeşlerimi uyandırmak için yanıp tutuşu-

* Homeros'un Troya Savaşı'nı anlatan destanıdır. (ç.n.)

** İtalyanca "uykucu" anlamına gelmektedir. (ç.n.)

yordum, ama vakit hayli geç olmuştı. Ben de ılık çalıp Pisolo'yu çağırdım, hemen yanıma geldi.

Pisolo, benim köpektürlerikatalogumdur, ona böyle diyorum. Çünkü o sıradan bir kırmadan çok, yeryüzündeki gelmiş geçmiş tüm köpek ve hayvan türlerinin, hatta belki de bitkilerin bile, adeta gerçek bir kataloğu gibidir. DNA ve klonlamayla ilgili deneyler beni hep güldürmüştür. Çünkü bana göre Pisolo'nun yapısı daha karmaşık. O, doğadaki en gizemli hayvan, sebze, insan karışımı arcimboldovari* varlıklardan biri. İzin verirsiniz onu size şöyle tarif edebilirim:

*Yavru domuz gibi silindir bir beden,
Ornitorenk** gibi ön ayaklar,
Kur yapan kurbağa gibi arka ayaklar,
Çöl tilkisi gibi havaya dikilmiş sağ kulak,
"Cocker Spaniel"*** tarzı sarkık sol kulak,
Pterodaktil**** gibi ağız,
Bukalemun gibi gözler,
Buşalo gibi burun,
Biracılara özgü bıyık ve piranavari dişler,
Dişi kazlarınkine benzeyen bir popo,
Maymunlarınkine gibi kıvrık bir kuyruk,
Yaban domuzu, tavşan ve sülün karışımı siyah beyaz lekeli ve benekli bir kürk.*

* Giuseppe Arcimboldo (1527-1593), İtalyan, ressam, mimar, mühendis. Resimlerinde meyve, sebze, hayvan, kitap gibi birçok nesneyi, insan portrelerini andırarak şekilde düzenlemiştir. Çift imgeli bu resimler, 20. yüzyılda başta Salvador Dali olmak üzere birçok gerçeküstücü ressamda hayranlık uyandırmıştır. (ç.n.)

** Doğu Avusturalya ve Tazmanyaya özgü, yumurtlayarak çoğalan, ördek gagalı bir memeli. (ç.n.)

*** İngiliz ve Amerikan kökenli köpek ırkı. (ç.n.)

**** Bir tür kanatlı dinazor. (ç.n.)

Yine de rengini tam olarak tarif etmek çok zor. Benzin-cilerin kullandığı eski bir toz bezi renginde diyebiliriz. Bu karışıma ek olarak; yarasa, kayman timsahı ve deniz salatalığı canlısından da birkaç kromozom taşıdığını söyleyebiliriz.

Elbette tüm bunlar, Pisolo'nun güzelliğini anlatmaya yetmez.

Büyükbabam her güzelliğin karmaşık olduğunu, bu açıdan Pisolo'nun da bir eve ya da içinde yaşadığımız dünyaya benzediğini söyler. Her evde güzel bir salon, ıslıl ıslıl parlayan bir banyo ve antika mobilyaların yanı sıra; tozlu bir kiler, vıcık vıcık kaygan bir boru tertibatı ve etrafı kemiren tahta kurtları ile biz çocukları hem korkutan hem de cezbeden karanlık bir bodrum mutlaka vardır. Her bir köşesini çok iyi bildiğimizi düşündüğümüz bir evde bile, aslında mutlaka unutulmuş ya da gizlenmiş bir şeyler vardır; içinde masum çay kaşıklarıyla birlikte, kanlı bir bıçağın olduğu sımsıkı kapalı bir çekmece gibi örneğin. Aynı şekilde, bahçede gezinirken bir ağaca kazınmış gizemli bir yazı ya da daha önce hiç görmediğimiz bir çiçek keşfedebiliriz, her gün gelip geçtiğimiz sokakta karanlık, dar bir geçit fark edebiliriz. Yaşadığımız şehirde yeraltından geçen bir nehrin olduğunu biliyoruz, tıpkı ülkemizde gizlice yaşamlarını sürdüren bir katil sürüsü olduğunu bildiğimiz gibi.

Ancak, yine de Pisolo'yu bir metafor olarak nitelendirmek doğru olmaz. O da etten ve kemikten, tüyden ve dişten oluşan bir canlı, onun da hisleri ve anıları var. Henüz daha yavru bir köpekken birileri onu bir çöp konteynerine terk etmişti. Bir mezar taşı misali onu içeri hapseden konteyner kapağının çıkardığı sesleri, hayatı boyunca hiç unutmadı. Bu yüzden gök gürültüsü, metalik bir patırtı ya da özellikle çöp kamyonunun sağır edici gürültüsünü

duyduğunda, korkudan mummyaya döner. Dondurucuya bırakılan bir pelüş gibi patilerinin üstünde kaskatı kesilir ve tüm gün öylece kaldıktan bir süre sonra normale döner. Veteriner bu durumu histerik nevroz olarak nitelendiriyor, bense bu hastalığa psikopisolo adını verdim, gün gelir de tıp fakültesini bitirirsem bu konuyla ilgili bir tez yazacağım. Köpeğimin başka gizemli yanlarını da öğrenmek ister misiniz? O halde kendisinin arada sırada sessiz, sinsi ve berbat kokulu bir şekilde yellendiğini ve bu kokunun tarihi geçmiş plankton, çürümüş sardalye balığı ve maraton yarışçısı iç çamaşırını yemiş hasta bir balinanın nefesine benzediği gerçeğini de sizinle paylaşmalıyım. Annem her ne kadar böyle söylememden pek hoşlanmasa da gerçekler her zaman acıdır.

Pisolo kuyruğunu sallayarak, daha doğrusu bir karnaval trompetçisi edasıyla kıvrılarak içeri girdi. Neyse ki, bu süre zarfında ekstra bir gürültü çıkarmadı. Ona:

“Pisolo, Pisolo, yakında yeni komşularımız olacak!” dedim ve bataklıklara özgü kokusuna rağmen onu kucağıma aldım, sonra da birlikte kendi küçük, masalımsı dünyamızın seyrine daldık.

Evimizin bahçesinde, uçakla yukarıdan geçen birkaç kişi haricinde muhtemelen hiç kimsenin görmediği, Noel’de ışıklarla ve balonlarla süslediğimiz bir çam ağacımız var. Onun dışında, erkek kardeşlerimin beni kimi zaman gökyüzüne, kimi zamansa yere fırlatırcasına salladıkları bir salıncak. Son olarak ise, yaşlı bir boksörün yüzünü andıran hasarlı, yamru yumru otomobilimiz.

İçindeki tek bir manolya ağacını, küçük biberiye çalılığını ve Pisolo’nun favori işeme mekânı olan güllere ayrılmış alanı düşünecek olursak bahçemiz pek de ekili sayılmaz.

Bahçede bir de, babamın çer-çöp toplayıcılığı dönemi-

nin son kalıntılarından olan otantik bir sahte Roma su testimiz var. Geçen yıl testinin şu anki yerinde değişik figürlerde yedi tane bahçe cücesi heykelciği vardı, ama sonra annem bir dergide, bu heykelciklerin çok demode olduklarını okudu ve babama zorla hepsini kaldırttı.

Bahçenin arka tarafında, çocukluk düşlerimizi süsleyen savaş gemisini, daha doğrusu önünde paslanmış iki otomobil hurdasıyla birlikte, benzin dolu küçük çukurların, yağ fiçilerinin, araba makaslarının ve diğer birçok mekanik alet edevatın bulunduğu babamın depo-garajını görebilirsiniz.

Evin önünden, kekeleyen insanlar misali bir yanıp bir sönen sokak lambalarıyla, kenarları oya gibi işlenmiş 'Batı Çevre Yolu' adındaki cadde geçer. Caddenin karşısında, reklam panolarıyla birlikte, birbirinin tıpatıp aynısı apartmanlardan oluşan bir barikat yer alır ki, bu gri renk, banliyönün olmazsa olmazıdır.

Evin arkasında, çok eski, yemyeşil bir kırdan günümüze kalan Büyük Çayır bulunur. Bir zamanlar orada, dinazorlaşan öküzlerin ahurları ve şişe geçirilmeyen tavukların kümesleri bulunurdu.

Bu mevsimde çayırlar beyaz ve sarı papatyalarla, gelincik ve şeytan tüyü bitkileriyle dolup taşar; aslan dişi ve karahindiba ile ayrık otu ve ısırgan otları çalılardan oluşan bir şekilde boy atarlar. Çalılardan oluşan muhafız birliği ile, bir zamanlar bir nehir olan küçük bir derecik de görülebilir. Kamışlığın diğer tarafında ise, otoban, alelacele akan trafikten duyduğu hiç bitmeyen acıyı fısıldamaktadır.

Aşağıda, yolun sonunda ise, keçeli kalemler gibi her birinden farklı renkte duman tüten devasa bir dizi fabrika bacası boy gösterir.

Ancak, ne zaman ısırgan otlarının ve böğürtlen çalılarının

nın ısırıklarına aldırmadan yüksek çayırda yüzerseniz, işte o zaman tam ortaya geldiğinizde tüm hikâyeleriyle birlikte bombalanmış bir evin yıkıntılarını saklayan, toprağa sıkı sıkı sarılmış ağaçların oluşturduğu kızıl ormanı görürsünüz.

İşte tam burada, benim korkunç tatlı arkadaşım 'Toz Kız'ın hayaleti yaşamaktadır.

Hiç kuşku yok ki, yüksek fabrika bacaları bir gün yerle bir olacak, nehir kuruyacak, direksiyona sıkıca tutunmuş iskeletlerle ve araba enkazlarıyla dolup taşan otoban ıssız bir yere dönüşecek, böylece papatyalar dünyanın tek hâkimi olacak ve işte o zaman Toz Kız yeniden kraliçe olacak.

"Öyle değil mi, Pisolo?"

Pisolo evin dayandığı kolonlara şöyle bir bakıp, huzursuzca kıpırdandı ve yatağın altına kaçtı.

Bu kötüye işaret! Çünkü Pisolo tam bir kara haber tellalıdır, o da tıpkı kuzeni Julius, ibibik kuşu ve karga gibi kâhin bir hayvandır. Bir atasözü şöyle der:

*Eğer Pisolo saklanırsa,
Bu kötü şans getirir tüm hafta boyunca.*

O sırada hâlâ uyumadığımı fark eden annem odama geldi. Huzursuzluğumu anlamış olacak ki bana:

"Sakin ol, her şey yoluna girecek." dedi.

Sustum. Ona nasıl cevap verebilirdim ki? Çocuklar büyüyüp birer yetişkin olduklarında, onlara çocukken söylenenlerin aslında doğru olmadığını hemen anlarlar ve kendi çocuklarına da bu eski yalanları söylemeyi sürdürürler. Çünkü herkes çocuklara daha iyi bir dünya bırakmak, onlara yüzyıllarca geçerliliğini koruyacak bir şifre vermek istemektedir ve sonuç işte: Bu Yeryüzü, bu nefret yuvası.

İşte bu yüzden, çocukluğunun son demlerindeki biri olarak şöyle düşünüyorum:

- a) Büyüklerin aslında bize öğretecek hiçbir şeyleri yok;
- b) Kararları biz çocuklar alsak da, savaş karşıtı kompozisyon ödevlerini büyükler yazsa, her şey bence daha iyi olur;
- c) Büyükler, her seferinde adaletin kazandığı ve sine-ma çıkışında bile filmdeki sözde zaferin sürdürüldüğü filmler yapmayı artık bırakmalılar.

Evet, kabul ediyorum, tartışmayı seven bir insanım.

Ah bu arada, neredeyse unuttuyordum: Sık sık yaşlı bir hanımefendi olduğumu ve cennetin ya da cehennemin (seyahat acentesi aynı olduğu için, her ikisinin de aşağı yukarı aynı olacağını düşünüyorum) bekleme salonunda bir meleğe hayatımı anlattığımı düşünmekten de müthiş keyif duyuyorum.

Bazen de trafiği tıkayan sürat motorlarının korna sesleri eşliğinde, uçsuz bucaksız bir bataklığın ortasında, yüzen bir evde olduğumu hayal ediyorum. Dünya sular altında kalmış ve ben hayatta kalma hikâyemi kızım Margherena'ya anlatmaktayım. (Sözünü ettiğim bu varsayımsal gelecekteki çocuklar, hem karada hem denizde yaşayabiliyorlar.) Ve ona şöyle diyorum: "Hayatım sürprizler ve merakla, ışık ve karanlıkla dolu olsa da kendimi yapayalnız hissediyordum, tıpkı sadece çocukken hissedildiği gibi korkunç bir şekilde yapayalnız. Aynı zamanda ertesi gün bir kraliçe olarak uyanacağımın umudunu da taşıyordum."

Bunun üzerine Margherena bana: "Peki ya Toz Kız?" diye soruyor.

Bir gün sana ondan bahsedeceğim.